

Bestyrelse (Møde i nationalparkbestyrelsen den 18. maj 2021)

18-05-2021 14:00 - 17:00

Virtuelt

Information:

Deltagere:

Formand Janne Liburd

Varde Kommune (næstformand) Preben Friis-Hauge

Esbjerg Kommune May-Britt Andrea Andersen Afbud

Fanø Kommune Marius Nielsen

Tønder Kommune Bo Jessen

Danmarks Naturfredningsforening Inger Jensen

Friluftsrådet Birgitte Looff Schmidt

Dansk Ornitologisk Forening Marco Brodde

Digelagene Kresten Hansen

Danmarks Jægerforbund Jan Holm

Danmarks Sportsfiskerforbund Simon Simonsen

Landbrug & Fødevarer Esther Hoftijzer

Naturstyrelsen Ulrik Lorenzen

Nationalparkrådet Karen Boel Madsen

Nationalparkrådet Ole Mouritzen

Nationalparksekretariatet Peter Saabye Simonsen

Nationalparksekretariatet Alette Houman Dyhrfeld (Referent)

Indhold

Punkt 1: Velkomst og godkendelse af dagsorden - Beslutningspunkt (5 min.)	1
Punkt 2: Velkommen til Nationalpark Vadehavet – Beslutningspunkt (10 min.)	1
Punkt 3: Nyt projekt 2021-2022: Værtsskab, bæredygtig turismeudvikling og codes of conduct (arbejdstitel) – Beslutningspunkt (20 min.)	2
Punkt 4: Studietur 2021 – Beslutningspunkt (10 min.)	3
Punkt 5: Vadehavets Vagerlag – Beslutningspunkt (10 min.)	3
Punkt 6: Emner til drøftelse i Nationalparkrådet og tilbagemelding til rådet – Beslutningspunkt (15 min.)	4
Punkt 7: Ungdommens Røde Kors, udsatte børn og Nationalpark Vadehavet - orienteringspunkt (10 min.)	5
Punkt 8: Økonomi – Beslutningspunkt (10 min.)	6
Punkt 9: Nyt fra bestyrelse – Orienteringspunkt (60 min.)	7
Punkt 10: Nyt fra sekretariat – Orienteringspunkt (10 min.)	10
Punkt 13: Eventuelt og meddelelser (10 min.)	11

Punkt 1: Velkomst og godkendelse af dagsorden - Beslutningspunkt (5 min.)

Sagsfremstilling:

Janne Liburd byder velkommen og dagsordenen godkendes.

Indstilling:

Nationalpark Vadehavets sekretariatet indstiller at:

- bestyrelsen godkender dagsordenen.

Referat:

Peter Saabye Simonsen orienterede om at "Velkommen til Nationalpark Vadehavet" er et projekt med flere delprojekter. Såfremt det ikke lykkes at finde fuld finansiering til et eller flere delprojekter i projektperioden, så skal det afgøres hvad vi så gør med de midler der er afsat til delprojekterne inden for projektperioden. Der blev henvist til sagsfremstillingen og bilaget. Bilaget har tre modeller, men reelt er der kun to modeller der kan komme i anvendelse, som beskrevet i sagsfremstillingen i dagsordenen. Bestyrelsen blev bedt beslutte, hvilken af de skitserede løsningsmodeller de ønsker anvendt.

Der var ret hurtigt konsensus blandt Bestyrelsesmedlemmerne om, at de ikke ønsker at sende midlerne retur og pegede derfor på løsning 2 i sagsfremstillingen, som er den samme som løsning 3 i bilagsmaterialet. Dette kræver, at Nordea-fonden vil gå med til denne løsning, hvis det bliver aktuelt. Dernæst blev sekretariatet bedt om at sikre en god løsning på tingene, hvis problemstillingen skulle komme.

Beslutning:

Bestyrelsen besluttede, at midlerne fra Nordea-fonden ikke skal sendes retur i fald et delprojekt ikke realiseres indenfor projektperioden, ligesom Nationalpark Vadehavets egne midler også bliver i projektet. Sekretariatet blev bedt om at sikre projektet får anden god gavn af midlerne til et infosted, et velkomststed eller lignende.

Punkt 2: Velkommen til Nationalpark Vadehavet – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Projektet "Velkommen til Nationalpark Vadehavet" rummer en del forskellige delprojekter, hvor nogle har fuld finansiering, mens andre skal hente yderligere finansiering.

Eksempelvis Naturcenter Tønnisgård skal være port til Nationalpark Vadehavet og verdensarven og det indebærer, at den nuværende gård skal renoveres, ombygges og der skal tilbygges nye udstillingslokaler med nye udstillingsfaciliteter mv. Denne udvidelse og ombygning er afhængig af større tilskud fra private fonde, som kan sige nej til projektet. Det kan også ske et par andre steder. Derfor skal bestyrelsen tage en principiel beslutning, hvis et af porteprojekterne eller velkomststederne bliver så forsinket, at det går ud over den afsatte tidslinje for projektet, hvad gør vi så:

model 1) lukker den del af projektet og sender Nordea-fondens penge retur – og vi sparer selv nogle penge - eller

model 2) allokerer vi pengene over i andre dele af projektet og sikrer at dette delprojekt/disse delprojekter eller for den sags skyld realiserer et infosted eller et andet velkomststed?

Økonomi:

Sekretariatet indstiller:

Nationalpark Vadehavets sekretariatet indstiller at:

- Bestyrelsen beslutter hvilken vej den vil gå af de to skitserede, hvor sekretariatet anbefaler model 2.

Referat:

Janne Liburd orienterede om, at man ønsker at udbrede kendskab til codes of conduct og værtsskab med et "vadehavstvist". Vadehavet skal være et godt sted både at bo og besøge og det er de lokale borgere, der er med til at sætte dagsordenen for, hvordan de ønsker at blive besøgt. I projektet er der også et element af digitalt værtsskab, hvor gæsten kan orientere sig før, under og efter besøget. Nationalpark Vadehavets økonomiske bidrag til projektet bliver arbejdstimer. Janne Liburd bad bestyrelsen beslutte, om de kunne godkende sekretariatets deltagelse i projektet.

Birgitte Loeff Schmidt påpegede, at det falder godt i tråd med partnerprogrammet og Ulrik Lorenzen fandt også projektet godt og var positiv over, at projektet tager afsæt i de skandinaviske og arktiske områders natursyn, og brug af erfaringer og samarbejder med aktører fra disse områder, er mere i overensstemmelse med den danske måde at arbejde med adfærd i naturen på, end det man ser i andre lande.

Bestyrelsen var positiv i forhold til projektet som kan være med til at udbrede codes of conduct og godkendte at sekretariatet indgår i projektet med timer.

Beslutning:

- Bestyrelsen godkendte at Nationalpark Vadehavet indgår i projektet.

Punkt 3: Nyt projekt 2021-2022: Værtsskab, bæredygtig turismeudvikling og codes of conduct (arbejdstitel) – Beslutningspunkt (20 min.)

Sagsfremstilling:

I samarbejde med Destination Vadehavskysten, Destination Vesterhavet, Destination Sønderjylland, University College Lillebaelt, Nationalpark Vadehavet og ca. 20 udvalgte partnere – der kommer måske flere med - skal der arbejdes med codes of conduct og bæredygtig turismeudvikling som en del af Vadehavs- værtsskabet hos virksomhederne med særligt fokus på det digitale værtsskab, som afsæt for at gæster og virksomheder bliver mere bevidste om at være hensynsfulde i naturen.

Projektet vil således arbejde dels med partnerne og deres engagement og bevidsthed, dels bruge partnerne til at arbejde med deres gæster på codes of conduct og øge deres bevidsthed. Projektet varer ca. 1 år. Der er skaffet finansiering til projektet, hvor Nationalpark Vadehavet skal investere timer og især få aktiveret vores codes of conduct igennem destinationsselskaberne og vores partnere, så det kommer ud og arbejde og ikke bliver på papiret.

Projektet er ikke endeligt beskrevet, men vi er inspirerede af VisitIceland og the Icelandic Pledge og bl.a. virksomheden Arctic Adventure som begge fortæller deres gæster, at det er vigtigt at passe på naturen og vise hensyn, men også hvordan virksomheden selv gør noget. Også øer i Skotland og Wyoming er langt fremme og kan inspirere. Vi vil se om vi kan få Danske Destinationer, Dansk Kyst- og Naturturisme og VisitDenmark med i initiativet, om ikke andet, så til at kommunikere det vi gør, så vi kan endnu længere ud og få sat en dagsorden om codes of conduct.

Økonomi:

Ca. 100 -150 timer (Bettina Munch, Peter S. Simonsen, Jens L. Hansen, Xenia Salomonsen)

Sekretariatet indstiller:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- Bestyrelsen godkender at Nationalpark Vadehavet indgår i projektet.

Referat:

Beslutning:

Punkt 4: Studietur 2021 – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Grundet corona-restriktioner har sekretariatet måttet aflyse studieturen, som var planlagt til 7. maj 2021. Bestyrelsen vil under mødet blive bedt tage stilling til hvorvidt de ønsker en studietur i efteråret og i så fald pege på en dato samt en destination/et emne.

Økonomi:

Der er afsat midler til en dagstur, jf. tidligere beslutning at tur med overnatning ikke er realistisk med corona.

Sekretariatet indstiller:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- bestyrelsen beslutter hvorvidt studieture 2021 skal gennemføres og hvis ja, peger på dato og destination.

Referat:

Janne Liburd orienterede om, at den planlagte endags studietur i maj var blevet aflyst grundet corona og bad bestyrelsen komme med forslag til en ny destination/et nyt emne. Muligheden for at besøge en kommende nationalpark blev foreslået, så bestyrelsen kan få ny viden og spændende diskussioner. Det blev også foreslået at berøre emnet bæredygtig turisme og samarbejde med de øvrige national- natur- og nationalparker på en ny måde og afdække hvad vi kan sammen.

Det blev foreslået at studieturen lægges i forbindelse med det allerede planlagt budgetmøde den 22. september. Dernæst at mødet foregår i Thy, så man eventuelt kan tage en dialog med Nationalpark Thy og se deres nye velkomstcenter samt drøfte problemstillinger og muligheder, blandt andet i forhold til en kommende nationalpark. Studieturen bliver med overnatning i området.

Der var herefter en kort snak om de nye nationalparker, om de skal ligge i de nuværende nationalparker og hvordan Nationalpark Vadehavet, som den eneste maritime nationalpark, kan samarbejde med dem.

Beslutning:

- Bestyrelsen besluttede at tage til Nationalpark Thy og drøfte det nye begreb, nationalparker. Studieturen kombineres med det planlagte budgetmøde den 22. september.

Punkt 5: Vadehavets Vagerlag – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen har tidligere besluttet at reducere i Nationalpark Vadehavets bidrag til Vadehavets Vagerlag – fremover fast beløb på 40.000 kr. inkl. timer mv. Bestyrelsens kommunale repræsentanter er tidligere blevet bedt melde dette tilbage til deres bagland. På mødet vil bestyrelsen træffe endelig afgørelse omkring bidrag til Vadehavets Vagerlag. Nationalpark Vadehavet fastholde sekretariatsrollen. Men vi vil overgive aftalen med Søfartsstyrelsen om sætning af prikker og vagere til en eller flere af de fire

Vadehavskommuner, jf. diskussionen i bestyrelsen i flere omgange, at NPV-bestyrelsen og/eller sekretariatet ikke kan få svar på om vi hæfter personligt i tilfælde af et skib forliser eller der sker andre ulykker og der kommer krav om økonomisk kompensation og/eller retskrav pga. manglende vagersætning, som NPV p.t. er ansvarlig for jf. aftalen med Søfartsstyrelsen.

Økonomi:

NPV afsætter max. 40.000 kr. p.a. inkl. lønudgifter

Sekretariatet indstiller:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- bestyrelsen godkender indstillingen i forhold til økonomi, sekretariatsbistand og ansvar for vagersætning.

Referat:

Janne Liburd forklarede kort historikken om, hvordan Nationalpark Vadehavet havde fået ansvaret for vagersætning i Vadehavet. Det man ikke i sin tid havde taget stilling til, var de forsikringsmæssige og juridiske ansvarsforhold. Herudover havde man ikke overvejet, at opgaven er en driftsopgave, hvilket bestyrelsen efterfølgende har taget en principiel beslutning om, at de ikke ønsker.

Sekretariatet havde lagt op til, at bidraget til vagersætning og vedligeholdelse af materiel reduceres for at spare på udgifterne og imødekomme den forudsete Finanslovsreduktion i bidraget til nationalparkerne, men at man fortsat bidrager med sekretariatsbistand med et fast beløb på 40.000 kr. årligt inkl. arbejdstimer.

Bestyrelsen vil opsigte aftalen om at være ansvarlig for vagersætning med Søfartsstyrelsen og vil invitere bådklubber, kommuner, Naturstyrelsen og Kystredningstjeneste til forhandling om hvem der fremadrettet skal overtage aftalen med Søfartsstyrelsen og hvem der betaler det manglende beløb for løsning af vagersætningsopgave. De påpegede, at de var bekymrede for de juridiske ansvarsforhold, hvor det er uklart hvad bestyrelsen og sekretariatet kan drages til ansvar for.

Preben Friis-Hauge påpegede, at sagen bør bringes op for folketingspolitikere og at ansvaret bør ligge hos Søfartsstyrelsen, som har myndighedsbeføjelsen.

Beslutning:

- bestyrelsen godkender indstillingen i forhold til økonomi, sekretariatsbistand og ansvar for vagersætning.
- bestyrelsen bad sekretariatet opsigte aftalen med Søfartsstyrelsen.

Punkt 6: Emner til drøftelse i Nationalparkrådet og tilbagemelding til rådet – Beslutningspunkt (15 min.)

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen skal drøfte de emner rådet skal arbejde med på deres andet møde i 2021 samt reflektere over de emner rådet behandlede på mødet i marts. På mødet i marts blev følgende emner behandlet:

- Codes of conduct – tilbagemelding på materialet
- Kulturprojekt fremlagt af Kulturudvalget – forslag til emne

Bestyrelsen skal endvidere pege på emner som de ønsker rådets anbefalinger til. Her kunne rådet arbejde med følgende:

- Strategi for frivillige og ambassadører – involvering i naturopgaver

- Hvordan implementeres codes of conduct

Økonomi:

Sekretariatet indstiller:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- bestyrelsen beslutter hvilket emne kulturudvalget arbejder videre med
- bestyrelsen beslutter hvilke emner rådet skal arbejde med på mødet i juni.

Referat:

Karen Boel Madsen og Ole Mouritzen blev bedt orientere om rådets drøftelse af codes of conduct.

Ole Mouritzen fortalte, at både råd og bestyrelse er enige om, at emnet er vigtigt, og at budskabet om hvordan man færdes i nationalparken/naturen skal udbredes. Det Nationalpark Vadehavet forholder sig til i materialet, er det der ligger uden for lovgivningen. Der er naturligvis nuancer og forskel på hvor mange gæster der er de enkelte steder og hvad deres opførsel betyder for naturen og de lokale. Fanø har været mere belastet end andre steder, så Fannikerne er givetvis endnu mere opmærksomme på arbejdet med codes of conduct end andre og har behov for der sker noget på området. Eksempelvis kunne de godt bruge en folder, som de kunne udlevere til gæsterne. Rådsrepræsentanterne mente, at de virtuelle møder vanskeliggjorde en nuanceret debat og mente derfor ikke, at rådet skal arbejde videre med emnet, men snarere en implementering af materialet og hvordan rådet, frivillige og ambassadørerne inddrages kunne være et emne. Herudover kunne det være fint med videns- og erfaringsdeling.

Bestyrelsen havde en drøftelse af hvordan man får udbredt viden og hvor man skal tage fat. Et "policy paper" blev foreslået og det blev nævnt at Mit Vadehav og en ungdomsrevy, jævnfør Kulturudvalgets forslag til kulturinitiativer, kunne være en god indfaldsvinkel til at få fat i de unge, som så kan påvirke deres forældre. De unge opleves som mere modtagelige end den ældre del af befolkningen.

Preben Friis-Hauge nævnte, at Esbjerg Kommune desværre havde meldt sig ud af Kulturregionen og havde trukket deres bidrag til Vadehavets Formidlerforum, hvilket ikke styrker hverken udbredelsen af codes of conduct eller fælles vadehavs-kulturinitiativer. Janne Liburd gjorde opmærksom på, at Nationalpark Vadehavet er det eneste officielle organ der binder de fire vadehavskommuner sammen på tværs af sektorer og forvaltningsområder mv. og at det er vigtigt, at det bliver kommunikeret, at rådet har bedt om aktiv medvirken fra kulturudvalgene i de fire kommuners side.

Bestyrelsen besluttede, at de ønsker at rådet arbejder videre med emnet om hvordan man får frivillige og ambassadører inddraget i arbejdet med codes of conduct og ønskede at følge rådets anbefaling om, at kulturudvalget arbejder videre med emnet en ungdomsrevy.

Beslutning:

- bestyrelsen ønsker at rådet arbejder videre med Involvering af frivillige og ambassadører i forhold til naturopgaver og codes of conduct.
- bestyrelsen besluttede at følge rådets anbefaling om at kulturudvalget arbejder videre med en ungdomsrevy.

Punkt 7: Ungdommens Røde Kors, udsatte børn og Nationalpark Vadehavet - orienteringspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Nationalpark Vadehavet har indledt et forsøgssamarbejde med Ungdommens Røde Kors, hvor vi har tilbudt Syd- og Sønderjyllands tre nærmeste Røde Kors-lejre for udsatte børn og unge en udflugt for en dag til Vadehavet. En af lejrene (Vejen) har takket ja tak og der forventes ca. 70 børn og 25-30 unge hjælpere/ledere på en tur til Vadehavet den 7. juli.

Vi har udloddet en præmie – overnatning i glampingtelt, besøg i det nye Marsktårnet, stor middag med vin osv. og en eksklusiv guidet tur på vaden for fire personer, som sponseret af hhv. Marsk Camp i Skærbæk, Skærbækcentret og Naturcenter Tønnisgård. 'Pakken' er solgt på Lauritz.com for 3.400 kr., som går til at understøtte indsatsen i Ungdommens Røde Kors' ferielejre. Mht. turen for børnene på lejren i Vejen har NaturKulturVarde givet gratis udflugt på vaden med naturvejledere og fri entre til besøg på Tirpitz, som sågar holder ekstraordinært åben i en time ekstra for børnene, så de kan få en god dag ved Vadehavet. Nationalpark Vadehavet betaler bustransporten samt mulepose med diverse merchandise, is og lidt mere til børnene og deres hjælpere. Vi gør opmærksom på, at det her er ikke 'almindelige' børn og unge, men udsatte børn og unge med problemer f.eks. i hjemmet. Vi afholder arrangementet i juli og evaluerer internt bagefter, som vi gjorde med Mandø-workshoppen sidste år med Mellemløst Samvirke.

Den 7. juli vil vi høre om en fra bestyrelsen vil byde børnene og deres ledere velkommen og ønske dem en god dag i Nationalpark Vadehavet. Det er børn, så vi taler ikke om en lang florumvundet tale, men et klart og varmt signal om at de er meget velkommen her. Janne Liburd er på ferie og forhindret, derfor vil vi høre om en anden vil træde til. Fra sekretariatet kommer minimum Bettina Munch og givetvis Peter Saabye Simonsen. Er det ikke muligt at finde et bestyrelsesmedlem vil vi høre i rådet.

Økonomi:

Udgifter til bus og en is eller lignende til alle deltagere på den guidede vadehavstur/Tirpitz-besøget. I alt 10.000-12.000 kr.

Sekretariatet indstiller:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- bestyrelsen tager orienteringen til efterretning og et bestyrelsesmedlem siger ja til at byde velkommen

Referat:

Janne Liburd roste det fine initiativ, som giver udsatte børn og unge mulighed for at komme ud i naturen og have en god dag. Tidligere har vi arbejdet med udsatte ældre, men udsatte børn og unge er mindst lige så relevant. Janne Liburd spurgte om et eller flere bestyrelsesmedlemmer havde lyst til at byde de unge velkommen den 7. juli i takt med, at hun selv var forhindret.

Ulrik Lorenzen roste også projektet, som havde rørt ham og han var meget positiv over initiativet.

Preben Friis-Hauge var enig og tilbød at byde de unge velkommen, selvom det er ferietid.

Flere i bestyrelsen roste initiativet og Janne Liburd opfordrede til, at øjnene holdes åbne for samarbejde på lignende initiativer. Hun takkede Preben Friis-Hauge for hans tilbud om deltagelse og opfordrede andre bestyrelsesmedlemmer til også at deltage.†

Beslutning:

- Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning og Preben Friis-Hauge sagde ja til at byde de unge velkommen.

Punkt 8: Økonomi – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Sekretariatet vil orientere om regnskab år til dato og budget 2021-2024. Bestyrelsen bedes forholde sig til budgettet.

Økonomi:

Se bilag.

Sekretariatet indstiller:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- bestyrelsen tager orienteringen til efterretning og godkender regnskab og budget.

Referat:

Peter Saabye Simonsen orienterede om regnskabet, som ser fornuftigt ud. Han orienterede om enkelte budgetposter, hvor budgettet overskrides på timer og økonomi. Det var særligt opgaver vedrørende ungdomsuddannelser og samarbejde med de øvrige nationalparker, som grundet overdragelse af opgaver havde krævet flere timer. Også det det trilaterale samarbejde har krævet flere timer en forventet.

Han nævnte også, at det kræver ekstra tid at udøve ledelse, holde folk sammen, når man ikke mødes fysisk og sekretariatet ser frem til at kunne møde på kontoret igen.

Medarbejderne har tacklet det flot, men der begynder at være folk der er slidt nu. Janne Liburd anerkendte de udfordringer corona-situationen havde givet og at lederrollen har været udfordrende under nedlukningen.

Herefter blev budget 2021 med rammebudget gennemgået. Peter Saabye Simonsen gjorde opmærksom på, at bestyrelsen allerede nu skal have øje for de konsekvenser budgetreduktionen vil få. Flere natur-og kulturaktiviteter er ikke budgetlagt og skal de realiseres, kræver det ekstern finansiering. Det har vi så småt taget hul på og der arbejdes f.eks. i øjeblikket på at søge om midler til et NAKUWA 2.0 projekt, så vi kan løfte en større del af partnerprogram mv. via EU-midler.

Janne Liburd gjorde opmærksom på, at budgetreduktionen skal italesættes af bestyrelsens repræsentanter over for de beslutningstagere vi kommer i nærheden af. Vi skal påpege, at vi arbejder på frivillig basis og at det virker. Herudover har Nationalpark Vadehavet et betydeligt ansvar i forhold til det trilaterale, som vi er forpligtede til at leve op til, men ikke får ekstra for at håndtere. Det samme gælder verdensarvsopgaver.

I forlængelse af Janne Liburds møde med de fire vadehavsborgmestre er der udarbejdet et brev, som borgmestrene kan sende til politikere på Christiansborg, så problemstillingen italesættes.

Herudover nævnte Peter Saabye Simonsen, at han har foreslået sine kolleger i de andre nationalparker, at nationalparkformændene bør indkalde ministeren til et møde, hvor man drøfter den planlagte budgetreduktion på 1,2 mio. kr. årligt. Ministeren kan jo give beløbet med et krav om, at de går til mere natur og derved score en politisk naturgevinst for et meget lavt beløb. Dernæst er problemet, at budgetreduktionen kommer oveni, at der i sidste overenskomst blev aftalt 7-8% lønfremgang og der for de kommende tre år aftalt 5%, dvs. 13% tilsammen over 6-7 år. Samlet set udhuler det budgettet til konkrete aktiviteter med knap 2 mio. kr. årligt fra og med 2024.

Inger Jensen glædede sig over de mange naturprojekter og at der fremadrettet er afsat midler til disse i budgettet.

Beslutning:

- bestyrelsen tog orienteringen til efterretning og godkendte regnskab og budget.

Punkt 9: Nyt fra bestyrelse – Orienteringspunkt (60 min)

Sagsfremstilling:

Der vil under dette punkt være en orientering fra de enkelte udvalg og projekter herunder

- Status på partnerprogrammet v/Birgitte Looff Schmidt

- Status på Vadehavets Formidler Forum v/Birgitte Loeff Schmidt
- Status på kulturudvalget v/Marco Brodde
- Status på naturudvalget v/Simon Simonsen
- Status på græsning v/Esther Hoftijzer
- Status på nationalparksområdet v/Preben Friis-Hauge
- Status på prædation v/Jan Holm
- Status på det trilaterale samarbejde, WSB, v/Janne Liburd – se desuden nyt fra sekretariatet
- Status på sundhedsindsatser v/Janne Liburd
- Status på samarbejdet mellem de danske nationalparker og styrelserne v/Janne Liburd

Sekretariatet indstiller:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- bestyrelsen tager orienteringerne til efterretning.

Referat:

• Status på partnerprogrammet v/Birgitte Loeff Schmidt

Der var partnerudvalgs møde i uge 19. Arbejdet med at forny partnerprogrammet er godt i gang. Der er mange partnere og det skal afklares, om det handler om at have mange partnere, eller om det er kvaliteten der er vigtig. Fremover skal partnerne begrunde hvorfor de vil være partnere og løbende orientere om hvordan det går. Mange producerer lokalforankrede fødevarer og kravene til disse er også drøftet. Der er behov for at få sorteret i kategorierne og afdække hvordan vi bedst hjælper og igangsætter samarbejde mellem partnerne. Der har netop været partnerkursus og der er endnu et inden længe. De aktive partnere har bedt om, at alle skal være aktive, så det er eksklusivt at være partner. Herudover kunne Birgitte Loeff Schmidt fortælle, at en af vores partnere, Vadehavscentret, har fået prisen "Europas mest bæredygtige museum".

• Status på Vadehavets Formidler Forum v/Birgitte Loeff Schmidt

Vadehavets Formidler Forum er blevet meget aktivt, efter at koordinatorfunktionen er væk. Det har vist sig, at der er kommet kræfter indefra, nu hvor formidlerne står alene. De er meget interesserede og engagerede.

• Status på kulturudvalget v/Marco Brodde

Der var afbud fra Marco Brodde.

• Status på naturudvalget v/Simon Simonsen

Udvalget er endelig blevet fuldtalligt. De har haft møde i marts og skal have møde igen i juni. De arbejder på græsning og monitorering, botanik og fugle, blandt andet i forbindelse med Klimagården og græsningsprojekterne i Varde Å-dal og ved Ho-bugt generelt. Der er udarbejdet et notat på baggrund af input fra Inge Nagstrup, som er sendt videre til sekretariatet. Udvalget har leveret det de kan, for at sekretariatet kan arbejde videre.

Udvalget har udpeget de invasive arter og Xenia Salomonsen arbejder videre med opgaven i dialog med Henrik Pind Jørgensen fra Miljøstyrelsen, da de også arbejder med emnet. Herudover vil hun tale med Kim Lundgren fra Miljøstyrelsen, da ballastvand bringer invasive arter ind i Vadehavet og det ønsker man at undgå. Klæggravene har også været drøftet, og udvalget har foreslået at man får de forskellige interessenter i spil og ser på hvad man kan gøre for at forbedre naturforholdene.

Til næste møde har man inviteret Astrid Jordt fra Planafdelingen i Esbjerg Kommune. I samarbejde med hende vil udvalget se på hvordan kommunerne bruger "Det Grønne Danmarkskort" i deres arbejde. Man vil også spørge hvordan Esbjerg Kommune forholder sig til havplanen og vores status som UNESCO

Verdensarv. Simon Simonsen havde endvidere deltaget i et møde omkring maskinel optagning af østers, som kan have betydning for vores verdensarvsstatus og udslip af CO2 og håbede, at den konsekvensanalyse der skal udarbejdes kan bidrage til et klart beslutningsgrundlag. Han spurgte om bestyrelsen havde andre emner, som udvalget kan arbejde med.

Preben Friis-Hauge orienterede om, at maskinel optagning af østers tages op på det kommende møde i det Rådgivende Udvalg for Vadehavet 28. september, og at alle er velkomne til at deltage som tilhørere (virtuelt). "Det Grønne Danmarkskort" bør drøftes i samarbejde med eksperter og han gjorde opmærksom på, at landbruget rækker hånden ud og vil gerne samarbejde.

Janne Liburd takkede for status og foreslog, at "Det Grønne Danmarkskort" også tages op i forbindelse med studieturen.

- **Status på græsning v/Esther Hoftijzer**

Esther Hoftijzer henviste til ledelsesorienteringen, hvor det meste står. Hun takkede Preben Friis-Hauge for kommentaren om, at landbruget rækker hånden ud.

Der har ikke været møder i udvalget siden sidste bestyrelsesmøde, men projekterne er i gang og det går fint. Projekterne i Alslev Marsk og Vibæk Enge er udvidet til fordel for fugle og padder. Og der er givet tilsagn om tilskud, så blandt andet no fence-projektet på Fanø kan startes op.

Næste møde i udvalget er i maj.

- **Status på nationalparkskibet v/Preben Friis-Hauge**

Der har været sejlads i maj. "Vadehavet" er sejlet til Kammerslusen og har sejlet med TV2 Vejret den 12. maj. Skibet skulle have været til Ho, men arrangementet her blev aflyst. Der er månedssyn i uge 20. Materiel er tjekket og der er udført service mv. Den tunge landgangsbro er solgt og Redningsvestene fra TrygFonden modtaget. De frivilliges beviser bliver opdateret og vi forsøger at få placeret et Medicinkiste C kursus i Ribe i efteråret. Skibet "Mandøpiggen" har tilladelse til at ligge på siden af Vadehavet, da de ikke har en egen bådplads ved Kammerslusen.

- **Status på prædation v/Jan Holm**

Det går rigtig godt. Projektet er i rigtig god gænge og Jørn Bøgen er en dygtig koordinator og er god til at kommunikere med 'gutterne'. Han er en dynamisk igangsætter – simpelthen et fund. Projektet udvides omkring Margrethekog og John Frikke og Jørn Bøgen skriver nyhedsbreve til jægerne, som er glade for nyhederne. Der er planlagt et kursus 13. juni på Fanø.

- **Status på det trilaterale samarbejde, WSB, v/Janne Liburd – se desuden nyt fra sekretariatet**

Der har ikke været afholdt møder siden sidste bestyrelsesmøde. Næste møde i forhold til Wadden Sea Board er 27. august. Møderne vil fremover omhandle den kommende deklaration for det trilaterale samarbejde. Deklarationen sætter rammen for den beskyttelse og benyttelse, der skal sætte rammen for samarbejdet i de kommende 4 år. Herudover vil vi høre meget mere om SIMPen, som der blev orienteret om i det Rådgivende Udvalg på udvalgets møde samme dag, i den kommende tid. Faktisk vil Anne Husum Marboe orientere om samme emne om lidt. Det er Danmark der overtager værtsskabet for det trilaterale samarbejde fra 2023.

- **Status på sundhedsindsatser v/Janne Liburd**

Der ligger en ansøgning hos Nordea-fonden, som man afventer svar på. Der afvikles sundhedsworkshop 28. maj. I Niedersachsen er sundhedsinitiativer et satsningsfelt, idet de også anerkender, at naturen påvirker en både fysisk og mentalt. Arbejdet er forskningsunderstøttet, så effekten kan dokumenteres, hvilket er vigtigt, når nationalparken går ind i disse store projekter.

- **Status på samarbejdet mellem de danske nationalparker og styrelserne v/Janne Liburd**

Der er gang i projektet bæredygtig turisme mellem Nationalparker og Naturparker og der er workshops frem til sommerferien med opfølgning 11. november, hvor man ser på hvordan man arbejder videre med emnet.

Punkt 10: Nyt fra sekretariat – Orienteringspunkt (10 min)

Sagsfremstilling:

Der vil under dette punkt være en orientering fra sekretariatet og der vil være mulighed for at spørge ind til ledelsesorienteringen.

Følgende emner vil der bliver orienteret særskilt om:

- Single Integrated Management Plan ved Anne Husum Marboe

Sekretariatet indstiller:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- bestyrelsen tager emnerne til efterretning.

Referat:

Janne Liburd spurgte om der var kommentarer til ledelsesorienteringen, hvilket ikke var tilfældet.

Janne Liburd henledte opmærksomheden på Miljøministeriets svar på ønsket om en ændring af bekendtgørelse om Nationalpark Vadehavet i form af en tilføjelse af, at Vadehavet er udpeget UNESCO Verdensarvsområde.

Miljøministeriet ønsker ikke at imødekomme nationalparkens anmodning, men da det er en væsentlig del af vores arbejde, vil vi insistere på, at det bliver officielt anerkendt, at vi er udførende i den funktion vi har som focal point.

Bestyrelsen var enige i, at det er vigtigt at påpege. Det blev nævnt med et glimt i øjet, at Ministeriet er gode til at opfordre til at kommunerne skal melde sig som "Danmarks vildeste" og her har vi intet mindre end en verdensarvsudpegnings for natur i disse fire kommuner, og så vil ministeriet ikke føje denne detalje til bekendtgørelsen.

Anne Husum Marboe orienterede om SIMPen (Simple Integrated Management Plan/samlet integreret forvaltningsplan for verdensarv Vadehavet).

I forbindelse med Verdensarvsudpegnings havde UNESCO forlangt, at de tre lande lavede en fælles plan for hvordan verdensarven forvaltes, da de tre lande har forskellige regler og rammer for forvaltningen af deres dele af Vadehavets verdensarv. Task Group World Heritage har arbejdet på planen siden 2014, som ikke skal være en ny vadehavsplan, men en paraply for de forskellige forvaltningstiltag vi har for at bevare verdensarven – dvs. forvaltning af de enestående universelle værdier (geologi, biodiversitet, bioproduktion og et samlet økosystem som har betydning for verdens trækfugle) og de værdier vi har forpligtet os til at passe på.

Det bliver en politisk aftale som ikke afløser, men supplerer, de planer vi har, samler det hele og sikrer, at vi beskytter Vadehavet på en ordentlig og ensartet måde. SIMPen ændrer ikke vadehavsplanen, som er den fælles forvaltningsplan. I Danmark er det regler og rammer omkring natur- og vildtreservaterne, som planen tager udgangspunkt i.

SIMPen skal revideres hvert 10. år. Kernen er de enestående universelle værdier og hvordan vi beskytter integriteten i dem. De primære fokusområder eller "Key topics" er emner der påkalder sig en særlig opmærksomhed i forhold til verdensarven: fiskeri, turisme, skibsfart og havne, vedvarende energi fra olie og gas samt foranstaltninger til beskyttelse af kysterne. Der arbejdes fortsat med dokumentet og en stor del af indholdet har fokus på disse key topics. Der kommer en ny udgave til efteråret, som man kan kommentere på. Anne Husum Marboe fremlagde til sidst tidsplanen, som munder ud i en vedtagelse af SIMPen på den 14. trilaterale ministerkonference i Wilhelmshaven i 2022.

Bestyrelsen havde en generel drøftelse af SIMPen, som gør det nemmere at arbejde sammen og forvalte fremadrettet, så vi kan bevare den enestående natur i verdensklasse.

Preben Friis-Hauge påpegede, at der er lavet et stort arbejde med gåseforvaltning og Vadehavsforum er aktive i den forbindelse. Han spurgte også, hvorfor landbrug ikke var nævnt som sektor i SIMP'en. Hertil blev der svaret, at verdensarven primært ligger ude i vandet og på strande, klitområder og forlande, hvor der ikke er landbrug.

Anne Husum Marboe påpegede, at man ikke skal se det som en udtømmende liste, men at det er redskaber man kan arbejde med, som har indflydelse på verdensarven.

Janne Liburd pegede på Wadden Sea Forums initiativ om tematiseret workshop om sikkerhed, havnene og skibsfarten. Der var gjort et stort forarbejde i forhold til disse emner, men alle danske aktører havde meldt afbud til mødet, som desværre faldt på St. Bededag. Der synes at være berøringsangst i forhold til emnet, og der er behov for at sætte fokus på hvordan vi kan finde udviklingsmuligheder i de problematiske områder.

Janne Liburd takkede Anne Husum Marboe for fremlæggelsen og takkede hende for en fin og professionel afvikling af forskningsdagen.

Punkt 13: Eventuelt og meddelelser (10 min.)

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen har her mulighed for at komme med meddelelser mv.

Referat:

Ulrik Lorenzen fortalte, at han havde været til møde om invasive arter og at han i den forbindelse havde modtaget en del kogebøger "If you can't beat them, eat them", som han tager med til bestyrelsens næste fysiske møde.

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2019/12/978-87-7038-129-1.pdf>

Herudover orienterede han om udpegningen af de første 5 naturnationalparker, som var udpeget af ministeriet, og om hvordan de næste 10 skal udpeges. I forbindelse med de næste udpegninger inviteres der til et seminar senere på året, hvor Nationalpark Vadehavet bør være repræsenteret. Parkerne vil blive placeret i Naturstyrelsens og Forsvarets arealer.

Janne Liburd takkede for et godt bestyrelsesmøde og takkede sekretariatet for partnerdagen som, i nyt format, var spændende og professionelt afviklet – ligesom morgen-tv eller aftenshowet. Materialet fra dagen bør komme ud og arbejde i hele landet.

Janne Liburd sluttede af med at sige, at hun glæder sig til at mødes med bestyrelsen i september. På et fysisk møde.